

Finanšu ministrija

**EEZ/Norvēģijas finanšu instrumenta 2021-
2028 aktualitātes;
ES fondu 2021-2027 programmas
vidusposma novērtējums;
gatavošanās nākamajam ES fondu
plānošanas periodam**

29.01.2025.

Finanšu ministrija

Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) un Norvēģijas grantu 2021.-2028.gada periods

Finanšu ministrija

EEZ un Norvēģijas grantu finansējuma sadalījums periodam 2021.-2028.gads

	EEZ	NOR	KOPĀ
Latvijas kopējais piešķirums	56 013 268	53 529 539	109 542 807
Fonds pilsoniskajai sabiedrībai / jeb t.s. NVO fonds	5 715 640	5 518 548	11 234 188
Iezīmētais finansējums (<i>tehniskā palīdzība, divpusējās sadarbības fonds u.c.</i>)	6 797 628	6 510 991	13 308 617
Programmām pieejamais finansējums	43 500 000	41 500 000	85 000 000

Donoru piedāvātās programmas

Finanšu ministrija

	Donoru piedāvātās programmas	Summa
1.	Zaļās inovācijas <ul style="list-style-type: none"> ✓ Var ietvert zaļo enerģētiku, piemēram, ūdenradi, vēja un saules enerģiju. Var tikt ietverta izpēte, vērtību ķēžu attīstība, atbalsts jaunuzņēmumiem; ✓ Iekļauts atbalsts sieviešu iesaistei uzņēmējdarbībā; ✓ Atbalsts kara Ukrainā ietekmes mazināšanai Latvijā.	41,5 milj.€
2.	Vietējā attīstība 1. Vietējā attīstība, laba pārvaldība <ul style="list-style-type: none"> ✓ Var ietvert atbalstu reģionālās/vietējās attīstības/pārvaldības stiprināšanai, kā arī mediju pratībai /informācijas drošībai un sabiedrības saliedēšanai un iekļaušanai. 2. Civilā aizsardzība un noturība <ul style="list-style-type: none"> ✓ Var ietvert atbalstu brīdināšanas sistēmas un gatavības uzlabošanai, patvertņu tīkla attīstībai, masu evakuācijas stiprināšanai (ar pārrobežu dimensiju), kā arī krīžu komunikāciju; ✓ Var ietvert arī civilo aizsardzību, pielāgošanos klimata pārmaiņām un to mazināšanu, kā arī kiberdrošību; ✓ Aicina īstenot iepriekš noteikto projektu ar Baltijas Mediju ekselences centra (BMEC) piedalīšanos; ✓ Īpašs fokuss jāvelta reģioniem, kas robežojas ar Krieviju un Baltkrieviju (Latgale); ✓ Atbalsts kara Ukrainā ietekmes mazināšanai Latvijā.	43,5 milj. €
3.	Bilaterālais fonds	4 milj. €
		Kopā: 89 milj. €

Finanšu ministrija

FM piedāvātais scenārijs sarunām ar donoriem

Virzīt 3 programmas:

1. Vietējā attīstība un noturība

Programmas apsaimniekotājs: VARAM (sadarbībā ar IeM, IZM, KM)

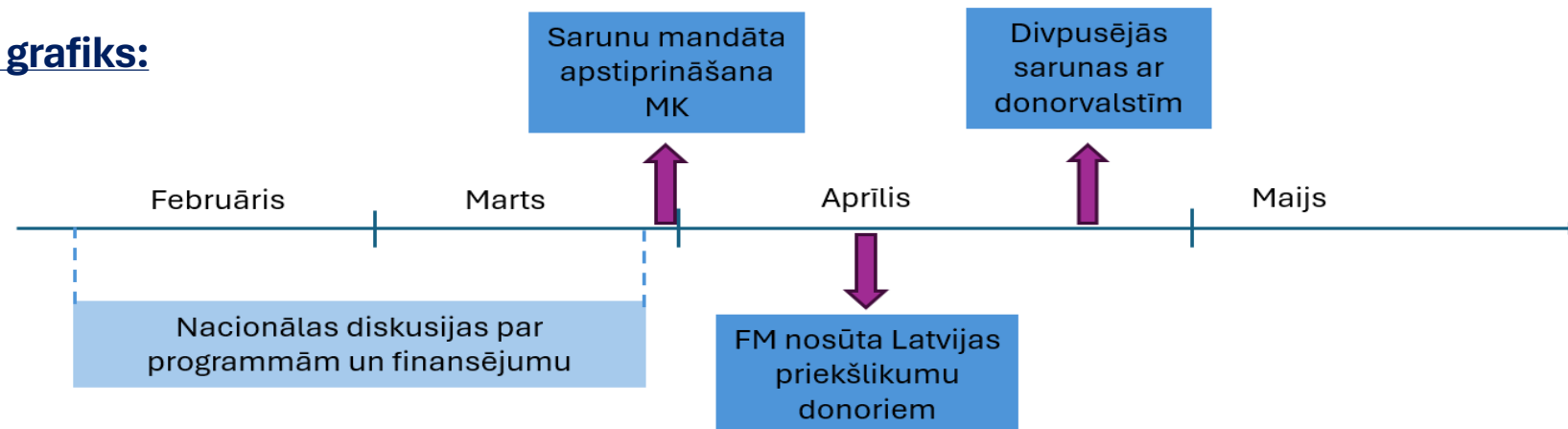
2. Zaļās inovācijas

Programmas apsaimniekotājs: EM/LIAA (sadarbībā ar KEM)

3. Korekcijas dienesti

Programmas apsaimniekotājs: TM (sadarbībā ar LM un VM)

Indikatīvais laika grafiks:

Finanšu ministrija

ES fondu 2021.-2027.gada plānošanas perioda vidusposma novērtējums un elastības finansējuma pārskatīšana

Finanšu ministrija

Kopumā ES fondu investīciju ātrums un apjoms turpina augt. 2024. gada beigās ievērojams uzrāviens – bāze tālākam faktisko investīciju pieaugumam 2025.gadā.

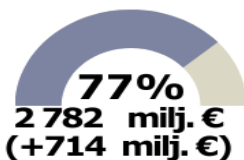

Regulējumam kopš MK 19.11.2024. lēmuma **+607,6 milj. EUR;**
Projektu līgumiem novembrī/decembrī **+300 milj. EUR/25%**

**Kopējais
ES fondu finansējums
investīcijām nozarēs***

3 603 milj. €

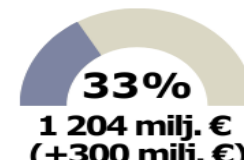
(+pieaugums no
01.11.2024. līdz 01.01.2025.)

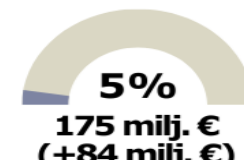
**Apstiprinātie
investīciju MK
noteikumi****

**Projektu
atlases**

**Noslēgti
līgumi**

Maksājumi

	Apstiprinātie investīciju MK noteikumi**	Projektu atlases	Noslēgti līgumi	Maksājumi
Viedāka Eiropa 677 milj. €	88% 595 milj. € (+83 milj. €)	54% 367 milj. € (+0 milj. €)	45% 304 milj. € (+13 milj. €)	11% 77 milj. € (+15 milj. €)
Zalāka Eiropa 978 milj. €	81% 793 milj. € (+427 milj. €)	36% 352 milj. € (+6 milj. €)	6% 57 milj. € (+19 milj. €)	3% 29 milj. € (+17 milj. €)
Savienotāka Eiropa 523 milj. €	39% 206 milj. € (+56 milj. €)	39% 206 milj. € (+56 milj. €)	27% 143 milj. € (+91 milj. €)	5% 25 milj. € (+25 milj. €)
Sociālāka Eiropa 1 064 milj. €	86% 916 milj. € (+138 milj. €)	72% 763 milj. € (+24 milj. €)	56% 592 milj. € (+145 milj. €)	3% 29 milj. € (+21 milj. €)
Iedzīvotājiem tuvāka Eiropa 188 milj. €	100% 188 milj. € (+2 milj. €)	99% 187 milj. € (+0 milj. €)	31% 59 milj. € (+14 milj. €)	5% 9 milj. € (+2 milj. €)
Pāreja uz klimatneitralitāti 172 milj. €	46% 80 milj. € (+5 milj. €)	44% 75 milj. € (+0 milj. €)	29% 49 milj. € (+18 milj. €)	3% 5 milj. € (+3 milj. €)

*ES fondu finansējums bez finansējuma programmas administrēšanai un elastības finansējuma

**(+pieaugums no 01.11.2024. līdz 16.01.2025.)

Finanšu ministrija

Vidusposma novērtējums – drošība un noturība kā galvenās prioritātes, sekojot budžeta procesā valdības izvirzītajām prioritātēm; elastības pārdales un citas izmaiņas

Lai izmantotu elastības finansējumu, dalībvalsts izstrādā vidusposma pārskatu, t.i. līdz 31.03.2025. iesniedz/vienojas ar EK par elastības finansējuma (654 milj. EUR) izlietojumu

Vēl 2024.gada rudenī ES fondu komiteja konceptuāli vienojās, ka **centrālā prioritāte, turpinot budžeta procesu, ir DROŠĪBA UN NOTURĪBA.**

Vienlaikus, priekšlikums paredz, ka lielākā daļa (~80%) elastības finansējuma joprojām tiek saglabāta sākotnēji Programmā plānotajiem mērķiem, t.i. **saglabājot arī programmas stratēģijas kopējo balansu.**

Papildus elastības finansējumam, ir **vērtēts arī līdzšinējais ieviešanas progress un citu pārdaļu nepieciešamība** atbilstoši ieviešanas analīzei, pieprasījumam, stratēģijas maiņai u.c. prioritātēm.

DROŠĪBA UN NOTURĪBA

132,9 milj. EUR

Kiberdrošība 33,3 milj. EUR

Enerģētiskā neatkarība 35 milj. EUR

Militārā mobilitāte un infrastruktūra reģionos 22,1 milj. EUR

Civilā aizsardzība/katastrofu pārvaldība 42,5 milj. EUR

TRANSPORTS

419,5 milj. EUR

Satiksmes ministrijas esošā portfeļa pārstrukturēšana aktuālajām prioritātēm (dzelzceļa infrastruktūra)

ATBALSTS VISTRŪCĪGĀKAJIEM

Atbalsts materiāli nenodrošinātajiem

27,35 milj. EUR

Pārvedums uz LM ESF+ programmu pārtikas paku nepārtrauktības nodrošināšanai

OPTIMIZĀCIJA

91,2 milj. EUR

Citas ministriju pieteiktās pārdales savu aploksņu ietvaros, izvērtējot progresu un prioritātes

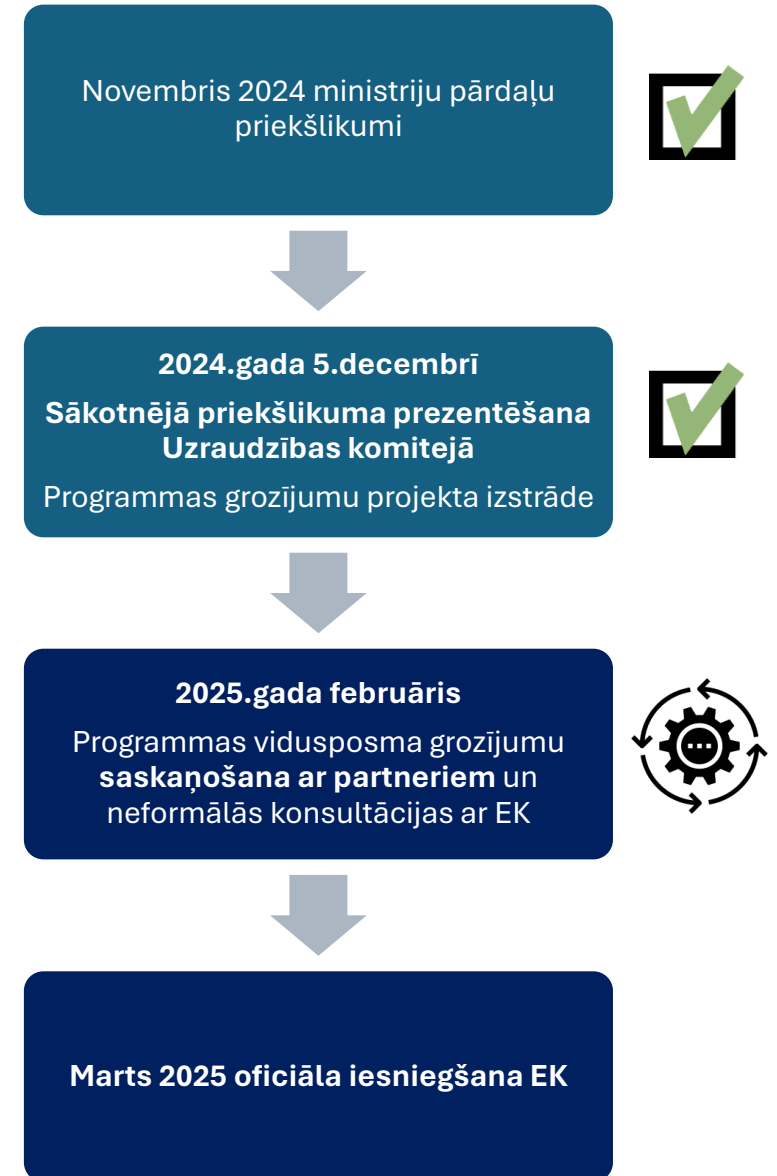

Finanšu ministrija

Turpmākie soļi, laika grafiks un iesaiste

- Paralēli līdzšinējiem procesiem **FM prezentējusi elastības finansējuma pārdaļu priekšlikuma projektu Uzraudzības komitejā 2024.gada beigās, gan atsevišķās diskusijās ar nevalstisko sektoru un sadarbības partneriem**
- Lai pirms formālo saskaņošanas procedūru veikšanas nodrošinātu sociālo un sadarbības partneru iesaisti – š.g. **7.februārī plānota atsevišķa ES fondu apakškomitejas sēde diskusijām par pārdaļu priekšlikumiem**, tai skaitā ar visu nozaru ministriju dalību. **AICINĀM PIEDALĪTIES!**
- Februāra sākumā plānots **uzsākt oficiālo saskaņošanu TAP portālā un Uzraudzības komitejas procedūrā. AICINĀM SNIEGT VIEDOKLI TAP!**

Finanšu ministrija

ES fondu investīcijas pēc 2027.gada

Finanšu ministrija

ES fondu plānošana pēc 2027.gada I

2025. gada vidū EK tiks publicēts priekšlikums par ES daudzgadu budžetu, tajā skaitā regulu priekšlikumi kohēzijas politikas plānošanas periodam pēc 2027. gada.

2024.gada decembrī apstiprināta Latvijas nacionālā pozīcija par ES daudzgadu budžetu. Attiecībā uz kohēzijas politiku **iezīmētas sekojošas Latvijas intereses:**

- Sociālekonomiskā konverģence starp dalībvalstīm ir svarīga sekmīgai ES iekšējā tirgus darbībai un tā tālākai padziļināšanai nākotnē.
- Kohēzijas politikas resursu sadalē galvenais fokuss saglabājams uz mazāk attīstītajām dalībvalstīm un reģioniem.
- Dalībvalstu IKP saglabājams kā galvenais kritērijs dalībvalstu piešķirumu noteikšanā.
- Jāveicina ekonomikas transformāciju un konkurētspēju. Efektīvāka strukturālo reformu sasaiste ar ES budžeta ieguldījumiem. Vienkāršāka un elastīgāka politika.
- **Latvijas aploksne saglabājama esošajā līmenī un papildus finansējums ES Austrumu pierobežas valstīm un reģioniem.**

Finanšu ministrija

ES fondu plānošana pēc 2027.gada II

FM izstrādās nacionālo pozīciju par Kohēzijas politikas nākotni pēc regulu priekšlikumu publicēšanas, iesaistot diskusijā sociālos partnerus un nevalstisko sektoru. Regulas noteiks:

- finansējuma plānošanas ietvaru;
- Pārvaldības mehānismu;
- nosacījumus, lai nodrošinātu labu finanšu pārvaldību/ ieviešanu.

Lai sagatavotu ES fondu programmu pēc 2027.gada nepieciešams:

- **Noteikt stratēģiskās prioritātes un mērķus valsts līmenī** no kā tālāk izrietēs atbalstāmās reformas un investīcijas;
- **Jāuzlabo investīciju loģika**, kas skaidri demonstrē kā investīcijas palīdz sasniegt rezultātu visefektīvākajā veidā, piemēram, izmaksu un ieguvumu analīze (IIA);
- Labāka **integrācija ar nacionālā budžeta un pašvaldību investīciju pasākumiem**;
- **Datos balstītas diskusijas** par atbalsta pasākumu dizainu;
- **Pietiekošs laiks diskusijām**, tajā skaitā reģionālā griezumā.

Finanšu ministrija

Finansē
Eiropas Savienība

Finansē
Eiropas Savienība
NextGenerationEU

2027
Nacionālais
attīstības plāns

PALDIES!

[2021 - 2027 projektu atlases | Centrālā finanšu un līgumu
aģentūra \(cfla.gov.lv\)](#)

[Atvēršanas fonda projektu atlases | Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra \(cfla.gov.lv\)](#)

Ministriju iesūtītie priekšlikumi

Ministrija	Priekšlikumi	Finansējuma apjoms	Atbilstība donoru piedāvājumam
IeM	<ul style="list-style-type: none"> Iekšējās drošības stiprināšana – cīņa ar ekonomiskajiem noziegumiem Civilā aizsardzība, katastrofu novēršana un pārvaldība 	8 milj. € 22 milj. €	Civilā aizsardzība un katastrofu pārvaldība iekļauta donoru priekšlikumā
TM	Korekcijas dienestu pilnveidošana (t.sk. ietverot sieviešu cietuma attīstības projektu, bet neietverot terapeitiskās mājas (Naukšēnu) projekta ieviešanu)	22 milj. €	Nav donoru piedāvājumā
KEM	Zaļā pāreja un vietējās klimatnoturības stiprināšana	63 milj. €	Atsevišķus elementus var integrēt zaļo inovāciju programmā
VARAM	<ul style="list-style-type: none"> Atbalsts pašvaldībām jaunu zaļo tehnoloģiju pilotēšanai invazīvo sugu kontrolei, ierobežošanai un iznīcināšanai; Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju un privāto zemju aizsardzības pārvaldības procesa uzlabošana 	15 milj. €	Nav donoru piedāvājumā
VARAM	Civilās aizsardzības un Noturības spēju stiprināšana pašvaldībās, saliedētības veicināšana, it īpaši Latgalē	60 milj. €	Pirmsšķietami saskan ar donoru piedāvājumu
LM	Brīvprātīgā darba NVO fonda izveide, senioru skolu tīkla izveide Latvijā, atbalsts bērniem, kuri ir atkarīgi no apreibinošām vielām, atbalsts pusaudžiem un jauniešiem ar izteiktiem uzvedības un smagiem psihiskiem traucējumiem, atbalsts valsts sociālās aprūpes centriem gatavības krīzes situācijām nodrošināšanai, MARAC ieviešanas komandas pašvaldībās, palīdzība seksuālās vardarbības upuriem, sociālās rehabilitācijas pakalpojuma attīstība	21 milj. €	Nav donoru piedāvājumā. Jāvērtē pasākumu sinerģija ar TM priekšlikumu
VM	Jauniešu atkarību mazināšanas pasākumi Vardarbības pret sievietēm mazināšana Slimnicu infrastruktūras sagatavotība Ārstniecības iestāžu energoefektivitāte	16 milj. €	Nav donoru piedāvājumā. Jāvērtē pasākumu sinerģija ar TM un LM priekšlikumiem
AM	Latvijas Kara muzeja filiāles izveide Daugavpilī	0,75 milj. €	Pirmsšķietami saskan ar donoru piedāvājumu
KOPĀ		229 milj. €	